

'Kunst leidt af van spanning en angst'

Win-win situatie door samenwerking met externe musea en organisaties

"We willen mensen iets bieden wat helend werkt bij het genezingsproces." Dat zijn de woorden van Celia Noordegraaf die zich inzet voor de kunst in de nieuwbouw van het Jeroen Bosch Ziekenhuis.

► **Lisette Broess-Croonen**
► 's-Hertogenbosch

"Kunst kan helpen met het omgaan van een ziekte. Een prettige omgeving leidt de gedachten af en draagt bij aan het genezingsproces. De kunst die wij zoeken ligt in het verlengde van de behandeling. Het moet troostend en opbeurend zijn." Dat zegt Noordegraaf, hoofd Communicatie van het ziekenhuis. Ook bestuurslid van de Vrienden, Jan Swinkels, vindt kunst in een ziekenhuis belangrijk. "Patiënten zijn vaak gespannen en angstig en kunst leidt ze daar enigszins van af. Het moet dan natuurlijk bij voorkeur wel vrolijke kunst zijn."

Het nieuwe ziekenhuis wordt in ieder geval een gebouw waarbij veel aandacht is voor de prettige omgeving. "Het eerste kunstwerk zie je direct wanneer je door de centrale ingang binnen komt. Het betreft een digitaal kunstwerk van Fiona Tan. Het is een video-installatie met als thema de zeven levensfasen van de mens. Wanneer je over de boulevard van het ziekenhuis loopt, zie je op de muren grote foto's van de stad en omgeving. Driekwart hiervan is gemaakt

door de Bossche fotograaf Marc Bolsius en de rest komt uit het Stadsarchief. Aan het einde van de boulevard komen twee grote vitrines met wisselende exposities van het Noordbrabants Museum en Stedelijk Museum uit 's-Hertogenbosch en het museum Jan Cunen uit Oss."

Swinjels vervolgt: "Ook op de afdelingen proberen we kunst te creëren. Zo doen het Verbeeteninstituut en de afdeling Oncologie iets met lichtkunst, dat past bij de lichttherapieën van die afdelingen. Ook wordt er bij gynaecologische operaties gewerkt met muziek die speciaal is gecomponeerd voor de helende werking; Musicure. Het is bewezen dat die muziek echt de pijn vermindert en heilzaam werkt. Zeker in een ziekenhuis is het dus belangrijk dat die dingen er zijn."

Volgens Swinkels denken veel mensen dat er in het bouwbudget ook een groot deel voor de kunst is, maar dat geldt niet meer voor ziekenhuizen. "Mensen denken dat er een budget is en bij de sponsorprojecten kiezen ze eerder voor bijvoorbeeld de familiekamers. Toch weten we uit ervaring dat kunst wel gewaardeerd wordt door de patiënten."

Noordegraaf bevestigt dat het geld niet zomaar klaar ligt. "Alles moet met eigen middelen worden gefinancierd. Omdat er niet veel geld is voor kunst, proberen we zoveel mogelijk met andere partijen samen te werken en win-win situaties te creëren.

Celia Noordegraaf: "Stichting Vrienden van het JBZ wil een kunstkring oprichten die in de toekomst activiteiten zoals wisselexposities en optredens gaat organiseren."
HENK VAN ESCH FOTOGRAFIE

Zo komen er in de binnentuinen beelden te staan die we mogen lenen van het Noordbrabants Museum en aan de muren komen wisselexposities van lokale kunstenaars. We kregen ook het kunstwerk Prometheus van Jan Dijker in bruikleen aangeboden, maar de bevestiging van de vier keer tweehonderd kilo wegende glaspanelen kost veel geld. Daar hebben we over gesproken met

de eigenaar ervan, Essent, die daarop een groot bedrag heeft geschonken om de plaatsing mogelijk te maken. We zijn afhankelijk van dit soort win-win situaties, in het ziekenhuisbudget is geen geld voor kunst. Bij de sponsorprojecten merken we ook dat mensen eerder kiezen voor de kinderafdeling of oncologie. Kunst komt bij de meeste mensen op de tweede

plaats. Pas als je erover met ze doorpraat, zijn ze het er wel mee eens dat een ziekenhuis met alleen maar witte muren ook niets is en vinden ze de kunst toch wel belangrijk.

Tot nu toe wordt er niet veel uitgegeven aan de kunst en dus kunnen we nog wel wat 'weldoeners' gebruiken." Naast de directe aankleding van het ziekenhuis, wil Noordegraaf

ook op lange termijn kunst verzorgen in het JBZ. "Het idee is dat er bij de Vrienden een kunstkring komt die in de toekomst blijvend dingen gaat verzorgen, zoals wisselexposities en optredens. Zo willen we bijvoorbeeld graag concerten gaan geven in de kapel of theaterproducties aanbieden, zoals bijvoorbeeld de 'Darmdialogen' van de maag-darm-leverstichting."

Kunst hoort bij een 'healing environment'

